

vergadering **C237 – OND25**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 24 mei 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de aanpak van seksuele intimidatie in Brussel - 1839 (2011-2012)	5
Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de evolutie van het aantal plaatsingen in internaten door jeugdrechtbanken en comités voor bijzondere jeugdzorg - 1818 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de duidelijke stijging van kinderen met problemen in internaten - 1823 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het aantal jongeren dat door jeugdrechtbanken en comités voor bijzondere jeugdzorg in internaten wordt geplaatst - 1897 (2011-2012)	9
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de positie van de hbo5-opleiding verpleegkunde binnen het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen - 1821 (2011-2012)	13
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Europese school in Laken - 1832 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brussee tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over eventuele samenwerking met de Europese scholen in het kader van bredeschoolprojecten - 1850 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe Europese school in Laken - 1898 (2011-2012)	15
Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de beslissing van de Vlaamse Regering om het tbs-systeem te laten uitdoven - 1879 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de overgangmaatregelen bij de afschaffing van de tbs-regeling - 1885 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de communicatie over tbs-regelingen - 1886 (2011-2012)	19

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de klacht van ouders bij de Commissie inzake Leerlingenrechten over het Antwerpse inschrijvingssysteem en de gevolgen hiervan voor het Inschrijvingsdecreet - 1881 (2011-2012)

25

■

Voorzitter: mevrouw Vera Celis, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de aanpak van seksuele intimidatie in Brussel - 1839 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, Brussel kent net zoals andere steden een groeiend probleem van seksuele intimidatie. Uit cijfers die werden vrijgegeven door burgemeester Thielemans, blijkt dat in 2011 270 vrouwen aangifte hebben gedaan van aanranding of openbare zedenschennis. Hiermee ontwaart men een lichte stijging ten overstaan van de voorbije jaren. Ik denk dat het aantal voorvallen nog veel hoger ligt, maar dat veel vrouwen de stap naar een klacht niet zetten. Het is belangrijk dat we het probleem van seksuele intimidatie ernstig nemen. Slachtoffers moeten weten dat er naar hen wordt geluisterd en dat het nuttig is om klacht in te dienen.

Ondertussen ontstaan er ook in Brussel initiatieven die het probleem van seksuele intimidatie onder de aandacht willen brengen. Sinds april kent Brussel zijn eigen Hollaback!-beweging. Het doel van de internationale Hollaback!-beweging is het bestrijden van seksuele intimidaties. De beweging is ontstaan in New York, en heeft een afdeling in India, Istanbul en alle grote Europese steden.

De website van Hollaback! is nog maar enkele weken actief, maar staat nu al vol getuigenissen. De website is het hart van de Hollaback!-beweging, die aan alle slachtoffers van seksuele intimidatie een stem wil geven en op die manier wil sensibiliseren en zoeken naar oplossingen. Seksuele intimidatie blijft volgens Hollaback! nog te vaak ongemoeid. Slachtoffers geloven vaak niet dat het zin heeft om klacht in te dienen, en zo verdwijnt het probleem van de radar. De Hollaback!-beweging wil vrouwen oproepen om hun stem te laten horen en de gevallen van seksuele intimidatie niet zomaar te ondergaan.

Wat zo goed is aan dit initiatief, is dat het gaat om vier vrouwen die het beu zijn om in Brussel seksueel geïntimideerd te worden, en die zich niet meer willen gedragen als slachtoffer. Ze willen de publieke ruimte weer innemen, in plaats van ze af te geven aan de mannen die hen lastigvallen.

Sinds kort is er ook een applicatie voor smartphones waarop vrouwen gevallen van seksuele intimidatie kunnen melden. Daarnaast zijn er de acties die de problematiek op een creatieve manier onder de aandacht brengen. Voorbeeld daarvan is de stoepkrijtactie, waarbij vrouwen de plaats waar ze af te rekenen hadden met seksuele intimidatie, markeren met stoepkrijt.

De Hollaback!-beweging zag dus het licht in New York en heeft zich intussen over de hele wereld verspreid. De Hollaback!-beweging is momenteel vertegenwoordigd in 16 landen en 44 steden. Minister, de Hollaback!-beweging legt de vinger op de wonde. Seksuele intimidatie is, ook in Brussel, een groot probleem. Het signaal dat Hollaback! uitstuurt, mag niet ongehoord blijven want seksuele intimidatie is een echt probleem dat schreeuwt om een aanpak.

Minister, hoe probeert u vandaag vanuit uw beleid een halt toe te roepen aan het probleem van seksuele intimidatie in Brussel? Kent u de Hollaback!-beweging in Brussel? Hebt u reeds contact gehad met de initiatiefnemers? Zo niet, hebt u hieromtrent plannen? Ziet u Hollaback! Brussel als een mogelijke partner in die strijd tegen seksuele intimidatie? Acht u het wenselijk en mogelijk dat Hollaback! Brussel kan rekenen op subsidies voor het werk dat ze leveren met betrekking tot het sensibiliseren rond seksuele intimidatie?

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Voorzitter, minister, ik ben heel blij dat mevrouw Idrissi deze vraag stelt. Ik herinner me dat we hier een dik jaar geleden ook een discussie over gehad

hebben naar aanleiding van een vraag van mijn collega Sven Gatz over de – op dat moment – ernstige gevallen van homobashing in Brussel. Ik sloot daarbij aan en stelde ook deze problematiek aan de kaak. Zonder de zaken te willen vermengen, wees ik op het onaanvaardbare gedrag niet alleen ten aanzien van holebi's maar ook van vrouwen. Beide vloeien immers voort uit een heel erg foute machohouding. Het gaat om agressief en respectloos machogedrag ten aanzien van mensen die zich niet met die machocultuur willen vereenzelvigen.

Er zijn inderdaad zeer interessante initiatieven tot stand gekomen van mensen die er genoeg van hebben. In Frankrijk is al enkele jaren de groepering 'Ni Putes Ni Soumises' actief. Zij wijzen op dezelfde problematiek. Het gaat erom dat we gewoon vrouw kunnen zijn, gewoon onszelf kunnen zijn in de stad en niet moeten terugkeren naar het Victoriaanse tijdperk om toch maar met rust gelaten te worden.

Enkele weken geleden schreef ik een stuk over seksuele intimidatie en ik kreeg daarop bijzonder veel reacties, onder andere ook van een aantal giftige reacties van mannen die zeiden: "Kijk, eentje die terugwil naar het Victoriaans tijdperk. Toen was het toch gemakkelijk voor u, mevrouw, toen lieten ze u allemaal gerust, het volstond dat u gekleed was van aan de keel tot op de enkels." Het is precies ook daar waar 'Ni Putes Ni Soumises' en de Hollaback!-beweging over gaan: we willen gewoon onszelf kunnen zijn.

Vanuit het beleid kunt u natuurlijk moeilijk op straat naast die mensen gaan staan om hen continu op de vingers te tikken, maar het is belangrijk dat er wordt gewerkt aan de bestaande mentaliteit en sfeer. In onze wereld wordt nog altijd heel normatief en heel genderstereotiep gecommuniceerd, zowel in de reclame als in het onderwijs, op de televisie en in de media in het algemeen. Dat doet er natuurlijk geen goed aan.

Ik hoop op uw steun te mogen rekenen voor initiatieven zoals de Hollaback!-beweging en dergelijke die het geweld aankaarten, want over seksuele intimidatie in Brussel kan ik, in de achttien jaar dat ik hier woon, ondertussen een boek schrijven. Ben ik al ooit klacht gaan indienen? Eén keer. Het was toen echt grof, het gebeurde 's nachts en ik was heel erg bang. Toen heeft men mij gezegd: "Meiske, daarvan stellen wij geen pv op, we hebben veel te veel werk." "Meiske": ik was toen al ouder dan 30 jaar! We worden niet ernstig genomen en dat is een gigantisch probleem. U kunt dat niet alleen oplossen, maar ik hoop dat daarvoor een debat op gang wilt brengen met uw collega's op alle verantwoordelijke echelons.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, gendergebonden geweld en seksuele intimidatie worden sterk bepaald door de heersende genderverwachtingen. Wie niet voldoet aan de – vaak stereotiepe – verwachtingen, kan het slachtoffer worden van agressie. Dat is het mechanisme.

Het is nogal evident dat we willen optreden tegen alle vormen van gendergebonden geweld, zowel in Brussel als daarbuiten, zowel tegen vrouwen als tegen mannen, zowel tegen kortgerokte als tegen niet-kortgerokte vrouwen, tegen transgenderpersonen of tegen holebi's. Al deze potentiële slachtoffers van dit soort geweld mogen niet het slachtoffer van deze vorm van geweld worden. Gaybashing, gendergebonden geweld en seksuele intimidatie gebeuren vaak door dezelfde mensen, het zijn uitingen van dezelfde 'kwaal'.

We hebben in onze beleidsnota heel duidelijk gekozen voor het creëren van een genderbewustzijn bij de brede bevolking. We hebben als expliciete doelstelling opgenomen dat we een 'genderklik' moeten bewerkstelligen. U weet dat gender de sociale constructie is van vrouwelijkheid en mannelijkheid die gepaard gaat met allerlei stereotypen en verwachtingen. Inzicht in gender en in de mechanismen die daarmee samenhangen, de zogenaamde 'genderklik', is een eerste stap om ongelijkheden en discriminatie weg te werken. Om die genderklik te stimuleren, hebben we al een waaier aan acties opgezet die een hele legislatuur lang lopen.

Momenteel bereiden we vanuit mijn bevoegdheid voor Onderwijs, maar ook vanuit Gelijke Kansen een intensief traject voor dat scholen moet stimuleren en ondersteunen bij het uitwerken van een holebivriendelijk en een genderbewust schoolklimaat. We werken hiervoor netoverschrijdend samen met de verschillende pedagogische begeleidingsdiensten. Ik zal daar de komende weken trouwens meer details over meedelen.

Bovendien hebben we ook een aantal onderzoeken laten opstarten. Dat is heel belangrijk. Om effectief op te treden, om de genderklik mogelijk te maken, om op te treden tegen mensen die aan gaybashing doen of die vrouwen uitmaken als ze met een diep decolleté of met een kort rokje op straat lopen – wat moet kunnen, voor alle duidelijkheid –, dan moeten we begrijpen waarom mensen dat doen, dan moeten we inzicht krijgen in de motieven waarom sommigen vinden dat ze verbaal of fysiek agressief uit de hoek moeten komen.

U weet dat we een Steunpunt Gelijkekansenbeleid hebben. We hebben daar al iets ruimere studies lopen om meer inzicht te krijgen, maar ik heb nog wat middelen kunnen vrijmaken, ongeveer 40.000 euro, en ik heb aan het Steunpunt Gelijkekansenbeleid gevraagd om een participatief onderzoek te doen naar de problematiek van ‘hate crimes’ en gaybashing in Brussel-stad – het betreft dus ook geweld tegen vrouwen. Het onderzoek houdt in dat een onderzoeker gedurende één jaar dag en nacht in Brussel zal rondlopen in de buurten waar problemen worden vastgesteld. Het is de bedoeling dat hij met daders en potentiële daders zal spreken en met de gemeenschappen waar ze uit komen. Uiteraard zal hij ook met slachtoffers spreken, met de holebigemeenschap en met de verschillende verenigingen. Op die manier willen we een beter inzicht krijgen in de mechanismen. We noemen dat een participatief onderzoek. Het sluit perfect aan bij de andere onderzoeken die we hebben lopen in het steunpunt om inzicht te krijgen in de oorzaken van gaybashing. Het is heel belangrijk om zo’n onderzoek te doen. Als we een juist inzicht krijgen in de beweegredenen, kunnen we ook gemakkelijker de remedie uitwerken.

We kunnen daar veronderstellingen over doen, zo zijn er al een aantal. Het zou vaak om onzekere personen gaan die geconfronteerd worden met gedragingen die bij hen af en toe ook emoties en soms ook lust opwekken. Ze weten niet goed hoe ze daarmee moeten omgaan en dat uit zich vaak in agressief gedrag. Een buitenlandse studie heeft aangetoond dat mensen die aan gaybashing doen, vaak zelf ook gay zijn, gewoon omdat ze geconfronteerd worden met een spiegel van zichzelf. Ze willen het niet zijn, ze hebben het onderdrukt en ze willen de oorzaak van hun verwarring op zijn plaats zetten. Het zijn veronderstellingen – in dit geval al bewezen door een studie –, we zullen zien of hetzelfde in Brussel aan de hand is.

Ik ben van plan om met federaal minister Milquet, Brussels minister De Lille en eventueel ook met het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) contact op te nemen om te zien of ze willen meewerken aan de studie. Wij zullen het in elk geval vanuit de Vlaamse Gemeenschap in Brussel doen, dat heb ik een paar dagen geleden beslist.

De Hollaback!-beweging is mij bekend via de pers. Ik weet dat zij ook in Brussel actief is. Op hun website las ik getuigenissen. Op dit ogenblik hebben wij geen subsidieaanvraag gekregen. Het is niet zo dat wij vanuit het gelijkekansenbeleid actief op zoek gaan naar te subsidiëren organisaties, tenzij in het kader van de realisatie van een nieuwe beleidsdoelstelling. Er zijn mogelijkheden om te subsidiëren. Als die beweging gesubsidieerd wil worden, kan zij een gemotiveerde subsidieaanvraag indienen bij Gelijke Kansen Vlaanderen. Op dat moment zullen wij de aanvraag beoordelen, aan de hand van onze doelstellingen. Wie aan de formele subsidievoorwaarden voldoet, zal wellicht in aanmerking komen. Als de aanvraag louter voor de blog is, wordt dat wellicht een beperkte subsidie, maar meer is ook mogelijk.

Ik vat samen. Dat gedrag is onaanvaardbaar. Wij kiezen voor de lange aanpak, maar dat is ook de moeilijke benadering. Het komt erop aan mensen te doen inzien dat zij om de verkeerde redenen problemen hebben. Om effectiever te kunnen optreden willen wij bijkomend onderzoek verrichten. Parallel werken wij over de netten heen aan een versterking van de strijd tegen holebigeweld en genderintimidatie via het onderwijs.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, minister, collega's, ik dank u voor het antwoord. Het verheugt mij dat u verder onderzoek wilt laten verrichten. Dat is heel belangrijk om een goed inzicht te krijgen. Ik denk dat het belangrijk is om het onderscheid te behouden tussen gaybashing en seksuele intimidatie van vrouwen. Er zijn gelijkenissen, maar ook verschillen. Het onderzoek zou niet enkel moeten kijken naar de moeilijkheden van westerse vrouwen, want ook andere vrouwen zijn slachtoffers. Uiteraard hebben vrouwen die kortgerokt en gedecolleteerd zijn meer last, maar ook andere vrouwen worden er het slachtoffer van. En die laatste zijn minder mondig. Daar moet aandacht naar uitgaan.

De Hollaback!-beweging kan een heel belangrijke rol vervullen in het aangekondigde onderzoek. Vandaag staan op haar website al heel wat getuigenissen en materiaal over het probleem. Voorts verheugt het mij dat u contact zult opnemen met uw collega's, mevrouw Milquet en de heer De Lille, zodat het probleem degelijk en op lange termijn kan worden aangepakt.

Mevrouw Ann Brusseel: Zoals mevrouw Idrissi zegt, zijn er gelijkenissen maar ook verschillen tussen het gedrag van homofoben en misogynen. Een vrouw moet echt niet kortgerokt en gedecolleteerd te zijn om last te krijgen. Het volstaat om gewoon een vrouw te zijn, wat ook de verschillen in kleding en gedrag zijn die de problemen zouden 'uitlokken' – wat ons steeds wordt verweten. Wat mondigheid betreft, is het niet zo dat een vrouw die experimenteert met kledingstijl ook mondig is. Aan die mondigheid moet worden gewerkt, en ik denk dan aan een taak voor het onderwijs. Vaak is het zo dat men zich laat intimideren, terwijl daaraan dikwijls al een halt kan worden toegeroepen door duidelijk grenzen te stellen.

Die grenzen moeten door het slachtoffer worden gesteld, maar ook door de hele gemeenschap. Het is een probleem dat men dikwijls het probleem stilzwijgend aanvaardt. Als ik in de metro word lastiggevalen, komt niemand voor mij op, en dat is een groot maatschappelijk probleem. Blijkbaar voelt de doorsnee burger zich niet veilig genoeg om een vrouw of meisje dat wordt lastiggevalen, te verdedigen. Dat zegt veel. In een gesprek met minister Milquet zult u dan ook moeten praten over veiligheid, in haar hoedanigheid als minister van Binnenlandse Zaken. U zult ook moeten overleggen met de federale minister van Justitie, om te horen hoe Justitie daartegenover staat. Het gerecht is overwerkt en lijdt onder de administratieve mallemolen. Klachten vallen door de mazen van het net. Bovendien zijn zij zeer moeilijk hard te maken.

Het is een zeer complex probleem. Genderstereotiepe materie is gekend, dat vereist geen tien jaar onderzoek. De media schuiven een bepaald vrouwbeeld naar voren, en jonge meisjes die daaraan willen beantwoorden – het beeld van open, aantrekkelijke vrouwen – botsen op een samenleving die daar eigenlijk niet klaar voor is. Er is dus vooral een bewustmakingscampagne ten behoeve van iedereen nodig, zodat een vorm van solidariteit met vrouwen wordt ontwikkeld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Wim Van Dijck treedt als waarnemend voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de evolutie van het aantal plaatsingen in internaten door jeugdrechtbanken en comités voor bijzondere jeugdzorg - 1818 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de duidelijke stijging van kinderen met problemen in internaten - 1823 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het aantal jongeren dat door jeugdrechtbanken en comités voor bijzondere jeugdzorg in internaten wordt geplaatst - 1897 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, collega's, een paar jaar geleden dachten velen nog dat internaten niet meer van deze tijd zijn. Het tegendeel is waar en de cijfers liegen er niet om: het aantal studenten dat op internaat verblijft, stijgt jaarlijks. Bij de internaten van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) spreken we over een stijging van om en bij de duizend studenten tussen 2001 en 2012. Steeds vaker vinden ook de jeugdrechtbanken de weg naar de internaten voor het plaatsen van jongeren. Een paar jaar geleden was dit voor het VSKO nog maar een groep van 3,9 procent. Maar door het nijpende gebrek aan plaatsen de laatste jaren is dit aantal ernstig toegenomen. We hoorden cijfers dat het in het gemeenschapsonderwijs over 10 tot 20 procent zou gaan en in buitengewoon onderwijs zelfs over 30 tot 60 procent.

Laat ik duidelijk zijn: internaten zijn zeker een geschikte plaats om bepaalde jongeren op te vangen. Ze bieden structuur. Het is een kleine maatschappij met duidelijke regels en normen. De jongeren leren zich integreren in een groep onder strikte begeleiding. Er zijn veel pluspunten. De internaten staan ook niet weigerachtig tegenover jongeren met een problematische opvoedingssituatie. In de Commissie Jeugdzorg vorig jaar waren zij zelfs vragende partij, uiteraard mits een aantal kanttekeningen. De ene jongere is de andere niet. Het is belangrijk dat de juiste jongeren terechtkomen in een internaat.

Maar er is ook de draagkracht van het internaatpersoneel. Het merendeel is opgeleid om jongeren met problemen op te vangen, maar dat is niet hetzelfde als het opvangen van echte probleemjongeren. De wil is er wel, maar je moet dan ook het personeel hebben met een gepaste training en achtergrond. Daarnaast kunnen internaten ook niet zeven op zeven opvang organiseren. En er is niets destructiever dan een jongere die in het weekend in zijn oude patroon stapt, om maandag weer helemaal van vooraf aan te beginnen. Een permanente opvang zou dan mogelijk moeten zijn.

Daarnaast zijn de plaatsingen van korte termijn problematisch. De kost van deze opvang weegt door als er geen subsidiëring is, aangezien sommige van deze jongeren niet meer in het internaat zijn op de tellingsdatum. Dat maakt dat men eigenlijk een beetje aan vrijwilligerswerk doet.

Er worden ook regels met de voeten getreden, uit noodzaak. Zo zou er maar een beperkt aantal jongeren per internaat geplaatst mogen worden. Begrijpelijk, omdat men het evenwicht van de samenleving in een internaat niet wil verstoren. Maar ook begrijpelijk is dat dergelijke regels overboord vliegen wanneer nood wet breekt.

Daar staat tegenover dat u, minister, de middelen voor de internaten niet wilt indexeren en er dus geen bijkomende middelen zijn. Dit lijkt mij geen positieve evolutie. Het zou jammer zijn dat een toenemend populair initiatief zoals de internaten – voor vele ouders en kinderen een nuttige oplossing en de beste vorm van onderwijs – aan kwaliteit zou moeten inboeten en zou worden gestraft, omdat andere overheidsdiensten hun capaciteitsprobleem op de internaten afschuiven.

Minister, hoe wilt u die toename van plaatsingen niet laten wegen op de kwaliteit van de internaten? Waarom worden de regels met betrekking tot het aantal plaatsingen niet gerespecteerd? Is er bereidheid om de regels aan te passen aan de realiteit? Hoe kunnen we internaten meer betrekken en inspraak geven in het aantal jongeren dat men wil plaatsen? Waarom is er geen aangepaste en adequate begeleiding voor deze jongeren? Wordt eventueel de mogelijkheid geboden om huidige begeleiders bij te scholen? Is het wel haalbaar om deze jongeren op te vangen met de huidige budgetten? Is het zo dat jongeren die er kort verblijven en niet op de tellingsdatum aanwezig zijn, niet meetellen in de subsidiëring? Indien dit het geval is, hoe kan deze onterechte situatie worden rechtgetrokken? Zou er in de toekomst eventueel kunnen worden nagedacht over een permanente opvang voor specifieke gevallen in internaten?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik was enigszins geschrokken toen ik de cijfers die Beheerders Internaten GO! (BIGO) heeft bekendgemaakt, onder ogen kreeg, over het aantal plaatsingen door de jeugdrechters en het comité voor bijzondere jeugdzorg. Die cijfers zijn behoorlijk hoog. In de internaten met gewoon onderwijs zou het gaan over ongeveer 20 procent geplaatste jongeren en in het buitengewoon onderwijs 30 tot 60 procent. Men liet ook weten dat gelijkaardige fenomenen zich afspelen in het vrije onderwijs.

Om de problematiek goed te kunnen inschatten, zouden we over heel concrete cijfers moeten beschikken. Dit zijn percentages en er zit wel wat marge op. Ik vraag me af, minister, of u concrete cijfers kunt geven.

BIGO maakte gewag van een regel dat internaten slechts zeven geplaatste kinderen zouden mogen opnemen. Dat verbaasde mij ook. Ik ben naar die regel op zoek gegaan, maar ik heb die niet gevonden. Ik vind dat een beetje eigenaardig omdat je grotere internaten hebt, waar heel wat leerlingen zitten. Ik zou hebben gedacht dat als er zo'n regel bestaat, het een procentuele marge zou zijn. Bestaat die regel? Zo niet, zijn er andere regels over de maximale opvangcapaciteit voor geplaatste kinderen uit problematische opvoedingssituaties?

Gelet op het feit dat er een stijging is, moeten we vaststellen dat die situatie voor niemand goed is: noch voor het internaat, noch voor het geplaatste kind. We mogen niet vergeten dat die kinderen daar door de jeugdrechter worden geplaatst, door het comité voor bijzondere jeugdzorg, en dat heeft natuurlijk een reden. Die kinderen hebben vaak specifieke, soms zelfs psychologische begeleiding nodig om hun leven opnieuw op het goede pad te krijgen. Dat ontbreekt natuurlijk in die internaten. Die zijn daar niet op voorzien.

In de samenleving bestaat soms nog altijd het idee over internaten als plaatsen waar lastige kinderen worden 'bijgevezen', zoals men dat in Antwerpen zegt, maar dat is niet het geval. Het internaat is nog altijd gewoon een school waar de mogelijkheid bestaat om te overnachten, niet meer en niet minder.

Die internaten zijn daar dus niet op voorzien en worden ook geconfronteerd met leerkrachten die de begeleiding van zulke kinderen zeer moeilijk op zich kunnen nemen. Men stelt soms ook vast dat het niveau van het onderwijs daardoor daalt in die internaten vanwege die kinderen in problematische opvoedingssituaties. Voor het internaat zelf is dat niet goed, en dus voor het kind ook niet, omdat het niet de juiste en gespecialiseerde begeleiding krijgt die het nodig heeft.

Minister, in heel wat gevallen gebeurt het ook dat kinderen die het internaat worden geplaatst, daar niet functioneren en op termijn door de directeur aan de deur worden gezet. Ik heb me daarover geïnformeerd. Misschien kunt u daar concrete cijfers over geven. Daar is dat kind dus niet mee geholpen. Hoeveel van die geplaatste leerlingen worden er uiteindelijk van de internaten verwijderd vanwege hun problematisch gedrag? Minister, ik hoop dat u mijn mening deelt dat het voor die kinderen belangrijk is dat ze de juiste en specifieke begeleiding krijgen om hun leven terug op het juiste spoor te krijgen. Welke mogelijkheden ziet u om dat probleem aan te pakken?

Uiteraard moet er overleg zijn met minister Vandeurzen om het tekort aan opvangcapaciteit voor kinderen in problematische opvoedingssituaties aan te pakken. Eventueel moet u stimulansen ontwikkelen om het aantal pleeggezinnen te laten toenemen. Is dat contact met minister Vandeurzen er geweest? Hebt u ondertussen al maatregelen genomen?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Ik heb al zo'n veertig jaar kennis van schoolinternaten en heb gezien hoe het is begonnen en geëvolueerd. Internaten waren destijds speciaal voor betergegoede kinderen. Ze kwamen van heinde en verre naar de school waar ik als leerling zat. Nu wordt er inderdaad een heel ander publiek aangetroffen. In de gewone internaten zijn 10 tot 20 procent van de leerlingen probleemleerlingen. In het buitengewoon onderwijs gaat dat zelfs van 30 tot 60 procent. Dat is toch wel een heel alarmerend cijfer.

Er zijn veel verschillende oorzaken. Voor jongeren met een moeilijke thuissituatie biedt het internaat vaak een goede oplossing. Toch is het voor de scholen niet altijd evident om die jongeren op te vangen. "Die plaatsingen wegen vooral praktisch op een internaat. Wij moeten alles voor hen doen want er zijn geen ouders die het in onze plaats doen. Dat betekent: naar de mutualiteit, boodschappen doen, in sommige gevallen ook opvang in het weekend. Dat vergt veel en we hebben er geen middelen voor", aldus Jan Willems van de vrije internaten.

Daarnaast is het voor de internaten vaak moeilijk om op voorhand in te schatten of ze wel over de gepaste omkadering beschikken om jongeren met gedragsproblemen op te vangen.

Minister, kloppen die cijfers? Hebt u een zicht op het totale aantal jongeren dat wordt geplaatst in internaten? Hoe evolueren die aantallen in vergelijking met de voorbije jaren? Op welke manier worden scholen vandaag ondersteund in hun taak om die jongeren op te vangen? Acht u deze ondersteuning voldoende? Is er over deze problematiek al overleg geweest met uw collega? Zo ja, wat waren de conclusies van dit overleg? Zo neen, wanneer zal het overleg kunnen plaatsvinden?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: In het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand is opgenomen dat maximaal zeven jongeren in internaten kunnen worden geplaatst. Maar we weten dat die beperking tot zeven plaatsingen per internaat niet altijd in de feiten wordt gehandhaafd.

Het is niet evident om meer cijfers te geven. We moeten daarbij een onderscheid maken tussen de situatie in het beleidsdomein Welzijn enerzijds en Onderwijs anderzijds. Concreet cijfermateriaal hebben we binnen het beleidsdomein Onderwijs echter niet. Dat komt omdat het kenmerk 'geplaatst zijn' geen effect heeft op de berekening van de omkadering van de internaten. Het kenmerk 'geplaatst zijn' wordt dan ook tot op heden niet door het beleidsdomein Onderwijs opgevraagd.

Wat het aantal jongeren dat geplaatst wordt in het raam van de bijzondere jeugdzorg betreft, blijkt uit het jaarverslag van Jongerenwelzijn 2011 voor het eerst een stagnatie. Dat geldt ook voor het aantal geplaatste jongeren in voorzieningen buiten de bijzondere jeugdbijstand, waaronder onder andere de internaten. Ook deze groep jongeren blijft in aantal stabiel, het daalt zelfs licht. Het klopt natuurlijk dat er specifiek voor de schoolinternaten de voorbije vijf jaar een aanzienlijke stijging is geweest. Zelfs een stagnatie is in dat geval een enorme verbetering.

Zowel in 2010 als in 2011 bedroeg het aantal 'plaatsingen' als 'maatregel' een duizendtal jongeren. De thematiek van de geplaatste jongeren in internaten moeten we in een breder perspectief zien, namelijk in het totaalbeeld van de opvang van jongeren in internaten en in MPI's. In het regeerakkoord hebben we ons voorgenomen om de regelgeving over de internaten te moderniseren. Ik heb al eerder aangegeven dat het nieuwe reglementaire kader

voor de internaatsopvang van jongeren in het gewoon en buitengewoon onderwijs een item is voor de tweede helft van de legislatuur – dat is nu eigenlijk. We kunnen nu eenmaal niet alles in één keer doen. We hebben in Onderwijs – dat ondervindt u samen met mij – een heel sterke hervormingsagenda.

We nemen dit beleidsproject nu op. Ik heb een paar weken geleden al met minister Vandeuren gesproken. We hebben afgesproken om in deze legislatuur een gedeelde visie over de toekomst van de internaten uit te werken en te vatten in een concept- of visienota. We gaan daarbij vertrekken van het principe: gewoon is Onderwijs en buitengewoon is Welzijn. We hopen al eerste stappen te zetten, maar dat is afhankelijk van de budgettaire evolutie en situatie in de komende twee jaar. Bij het opstellen van het regeerakkoord gingen we ervan uit dat het in 2013 economisch beter zou gaan. Dat is niet het geval. Dat zullen we moeten bekijken, we mogen onszelf niets wijsmaken. Het is belangrijk dat we een visie en een richting hebben. De budgettaire mogelijkheden zullen dan wel blijken.

Binnen het beleidsproject internaten zullen we alle relevante elementen meenemen. We zullen moeten nadenken over de aspecten die met de residentiële opvang van jongeren te maken hebben. Het gaat dan over de verschillende soorten voorzieningen die we zien en hun opdrachten, het gaat ook over het bepalen van de doelgroep, over het waarborgen van kwaliteit, over financiering en omkadering.

Twee elementen zijn belangrijk ten aanzien van geplaatste jongeren. De ene plaatsing is de andere niet. In het persartikel geven de medewerkers van de internaten dat ook aan. Er zijn verschillende plaatsingen afhankelijk van het soort jongeren. We kunnen niet veralgemenen. Voor jongeren in een problematische leefsituatie, die zich in het overgrote deel immers buiten de jongere zelf situeert, is een verblijf in een internaat soms een zeer geschikte interventie. Natuurlijk moet er ruimte zijn voor uitdieping en uitwisseling rond deze groep jongeren. In 2011 hebben Jongerenwelzijn en het Departement Onderwijs en Vorming regionale trefdagen georganiseerd voor de comités voor bijzondere jeugdzorg en de internaten. Tijdens deze trefdagen stond de ontmoeting tussen internaten en verwijzers centraal om de samenwerking verder op punt te stellen.

Voor jongeren die wel gedragsproblemen vertonen, moeten we uitzoeken of ze verder in internaten kunnen verblijven. Als dat positief is, moeten we de voorzieningen zo adequaat mogelijk uitrusten om de jongeren zo goed mogelijk op te vangen.

We houden ons aan het schema. Tegen het einde van de legislatuur willen we alles uitklaren. Hopelijk kunnen we al een eerste aanzet geven aan de uitvoering. Dat hangt af van de budgettaire situatie.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Minister, ik moet hier niet veel aan toevoegen. Het was nuttig om de vraag te stellen na alle berichten die binnensijpelden. Onderwijs en bijzondere jeugdzorg hebben raakvlakken. Ik ben blij dat er een gezamenlijke visienota komt. Wij kijken daarnaar uit. Het is absoluut nodig dat we daar spoedig stappen zetten.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik ben wat minder positief dan de heer Gysbrechts. Ik vind het heel opmerkelijk dat men in een besluit over de bijzondere jeugdzorg een dergelijk maximum opneemt. Dat zal wel een reden hebben. Als dat dan gewoon dode letter blijft, heb ik daar mijn bedenkingen bij.

Eigenlijk ben ik behoorlijk geschrokken van het feit dat u nu met minister Vandeuren gaat werken aan een visienota. Als ik u goed heb begrepen, stellen we nu een stagnatie vast, een kleine daling zelfs van geplaatste kinderen. Maar dit is al vijf jaar aan de orde! Ik moet de steen misschien minder naar u werpen, want Onderwijs houdt deze cijfers niet bij. Maar de minister van Welzijn had perfect op de hoogte moeten zijn van de situatie en de evolutie. Pas

na vijf jaar gaat men over tot een nota! Nu gaat men alle elementen bekijken, nagaan welke jongeren wel en welke niet in een internaat passen, zien hoe dat allemaal in het werk gaat. Dat is behoorlijk laat.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, minister, ik zit qua mening zowat tussen de twee andere vraagstellers.

Minister, dit lijkt mij het enige antwoord dat u kunt geven. De budgettaire implicatie is fundamenteel. Wij leveren de minister van Begroting, ik weet dus zeer goed waarover ik praat.

Ik ben wel heel bezorgd. U zegt dat voor een aantal kinderen in problematische opvoedings-situaties (POS'ers) een internaat een geschikte interventie is. Daar ben ik het volledig mee eens. Het kan nuttig zijn om hun leven op de rails te krijgen, om regelmaat te krijgen. Een groot deel van dit publiek zit gewoon in het bso en/of in het deeltijds onderwijs. Als we hen allemaal samentellen, niet alleen de kinderen die in een internaat zitten, maar ook de POS'ers die nog thuis verblijven, dan krijgen we een heel grote groep. Daar moeten we prioritair aandacht voor hebben. De visienota is het moment om daarover na te denken en er iets aan te doen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

– *De heer Boudewijn Bouckaert, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de positie van de hbo5-opleiding verpleegkunde binnen het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen - 1821 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: In de vorige legislatuur stelde ik reeds een vraag aan toenmalig minister Vandenbroucke over de opleiding tot gediplomeerd verpleegkundige. Ik kreeg toen immers verontrustende berichten dat men de opleiding gediplomeerde verpleegkundige, de opleiding die aangeboden wordt in de vierde graad van het aanvullend secundair onderwijs, zou afschaffen.

Uit het werkveld bereikten mij onlangs berichten dat u plannen hebt om het hoger beroepsonderwijs 5 (hbo5) als sluitstuk van het regelgevend werk over hoger onderwijs dat u weldra afrondt, te regelen. In deze plannen ligt er samenwerking met het hoger onderwijs vast. U kiest er niet voor om de eindverantwoordelijkheid voor het hbo5 over te dragen naar de hogescholen. Wel wordt men verplicht samen te werken met de hogescholen waarbij de participanten op een gelijkwaardige manier inspraak krijgen. Naast de verplichte samenwerking voor alle aanbieders wilt u enkele maatregelen nemen rond rationalisatie van het aanbod en financiering voor hbo5-opleidingen in het volwassenenonderwijs. Voor de hbo5-opleiding verpleegkunde wordt echter gewacht op de resultaten van het overleg rond de hervormingen van de opleidingen in de zorgsector. Dat overleg blijkt toch enige impact te kunnen hebben.

Minister, ik stel u dan ook graag de volgende vragen. In hoeverre zijn de hbo5-opleidingen verpleegkunde bij dit overleg betrokken? Hoe ver staan de gesprekken en wat zijn de resultaten ervan? Wie is er vertegenwoordigd binnen dit overleg?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De zorgsector staat inderdaad voor een grote uitdaging inzake de nood aan voldoende zorgpersoneel, dat weten we allemaal. Naast de promotiecampagne

onder leiding van de ambassadeur zorgberoepen, Lon Holtzer, zal ook op andere terreinen moeten worden ingezet. Het efficiënter en effectiever inzetten van het bestaande zorgpersoneel zal moeten worden bekeken. Daarom werd er binnen het zorgvernieuwingsplatform van Flanders' Care beslist een projectgroep rond deze thematiek op te richten, namelijk de projectgroep 'Efficiënt en effectief inzetten van het huidig zorgpersoneel'.

De projectgroep heeft tot doel na te gaan hoe we met hetzelfde aantal mensen meer kunnen doen. Deze denkoefening behelst verschillende aspecten zoals taakuitzuivering, functiedifferentiatie en de zoektocht naar alternatieve zorgmodellen. Het nadenken over het efficiënter en effectiever inzetten van het bestaande zorgpersoneel betekent uiteraard ook dat er moet worden nagegaan wat de impact hiervan is op de bestaande opleidingen binnen de zorg. De vraag dient gesteld te worden in hoeverre het huidige opleidingsaanbod beantwoordt aan de vooropgestelde profielen.

In overleg met de kabinetten Onderwijs en Welzijn werd afgesproken deze vraagstelling mee op te nemen in de opdracht van de projectgroep. De projectgroep staat onder voorzitterschap van de heer Luc Van Gorp en is samengesteld uit afgevaardigden van zowel het werkveld, het onderwijs, het beleid, de VDAB, beroepsverenigingen, denktanks, koepels, werknemers, werkgevers – iedereen dus. De uitnodiging tot deelname aan deze projectgroep werd vanuit het kabinet van de minister van Welzijn, Jo Vandeuren, verstuurd.

Zowel de onderwijskoepels als de onderwijsadministratie zijn bij de werkgroepen betrokken. De vertegenwoordigers van deze instanties zullen bij de besprekingen uiteraard aandacht hebben voor de hbo5-opleidingen verpleegkunde. Verder werden ook individuele personen als expert uitgenodigd om deel te nemen aan de werkgroepen. Minister Vandeuren zegt duidelijk dat eenieder die wil deelnemen en zijn expertise ter beschikking wil stellen van de werkgroepen, een eenvoudig verzoek tot deelname kan richten aan de voorzitter van de projectgroep.

Na enkele samenkomsten in beperkte groep, onder meer in aanwezigheid van mijn kabinet, waar de werkzaamheden van de projectgroep werden voorbereid, vond op woensdag 25 april 2012 een eerste informatievergadering plaats van de projectgroep 'Efficiënt en effectief inzetten van het huidig zorgpersoneel'. Er werd voorgesteld om binnen die projectgroep twee subwerkgroepen op te richten: een groep die werkt rond initiatieven op korte termijn en een groep die nadenkt over de lange termijn. Op woensdag 9 mei was er een eerste vergadering van de werkgroep korte termijn.

Het is de bedoeling om eind 2012 een rondetafelconferentie te organiseren en enkele conclusies en adviezen over te maken aan het zorgvernieuwingsplatform van Flanders' Care. Op basis van de adviezen zullen we bekijken hoe we de opleidingen in de zorgsector moeten aanpassen.

Op uw vraag waar de eindverantwoordelijkheid ligt, kan ik antwoorden dat we dit de komende weken samen met het parlement zullen bespreken. U bent al goed ingelicht.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, ik ben nochtans niet ingelicht door collega's van u, totaal niet, het waren gewoon mensen uit het werkveld zelf die mij een en ander zeiden. Aangezien ik hierover in de vorige legislatuur ook een aantal vragen heb gesteld, krijg ik reacties van dokters, verplegers en verpleegsters die werkzaam zijn in klinieken. Ze vragen heel duidelijk aan mij – en ik begrijp hen echt wel – om ervoor te zorgen dat het niet alleen een bacheloropleiding wordt. Het is geen en-ofverhaal, maar een en-enverhaal. Voor heel veel taken is geen bacheloropleiding nodig. Denken we maar aan het verzorgen en het wassen van patiënten: taken die een bachelor niet meteen doet, maar die weggelegd zijn voor andere mensen. Er is bovendien een groot personeelstekort, we zouden kunnen spreken van een knelpuntberoep. Ik denk dat u deze bekommernis zult meenemen, waarvoor dank.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Europese school in Laken

- 1832 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over eventuele samenwerking met de Europese scholen in het kader van bredeschoolprojecten

- 1850 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de nieuwe Europese school in Laken

- 1898 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, collega's, nog niet zo heel lang geleden vernamen we via de pers dat de federale overheid ettelijke miljoenen, ongeveer 88 miljoen euro, investeert in de nieuwe Europese school in Laken. 1500 kinderen van Europese ambtenaren zullen daar in de toekomst in de heel goede omstandigheden les kunnen volgen. Bevoegd staatssecretaris Servais Verherstraeten vindt dat dit een mooi visitekaartje is voor ons land.

De vakbonden, het onderwijsveld en de publieke opinie zijn het niet helemaal eens met de staatssecretaris. ACOD-secretaris Hugo Deckers zegt in de pers dat het pervers is dat een overheid zo veel geld investeert in dat dure schoolgebouw voor de Europese ambtenaren, terwijl er tegen 2020 20.000 leerplichtige kinderen in Brussel bij komen en het capaciteitstekort nu al een feit is. Daarenboven is het zo dat de school, die voor kinderen van Europese ambtenaren kosteloos is, aan Belgische kinderen ongeveer 3000 euro per jaar zou kosten.

Het verhaal dat in de pers naar voren werd gebracht, vond ik redelijk ongelukkig. Het is daarom, minister, dat ik u een aantal vragen wil stellen. Ik heb de indruk dat werd verteld dat er in Vlaanderen en Brussel een nijpend tekort aan schoolgebouwen is, dat iedereen op lange wachtlijsten staat, maar dat er wel een luxueus Europees complex wordt gebouwd. Het kwam over alsof de reguliere budgetten voor het optrekken van onderwijsgebouwen ingezet worden voor de bouw van dat luxueuze schoolgebouw. Ik denk dat daarover enige duidelijkheid moet worden gegeven.

Minister, wat is uw reactie op de bouw van deze school? In welke mate is er overleg geweest met de federale overheid? Is er een aandeel van de Vlaamse overheid? In welke mate kunnen er eventueel afspraken gemaakt worden met de Regie der Gebouwen met betrekking tot de uitbreiding van het schoolpatrimonium in Brussel? Kan het gebouw ook op een andere manier gebruikt worden, bijvoorbeeld na de schooluren voor andere activiteiten?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, ik heb dezelfde berichtgeving gelezen. We hebben vandaag vijf Europese scholen: vier in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en eentje in Mol. In ons land zijn er 11.077 Europese leerlingen, een aantal dat jaarlijks met 400 aangroeit door de uitbreiding van de Europese Unie. Daardoor was er nood aan een nieuwe Europese school. Vanuit mijn fractie hebben we daar alle begrip voor, we zijn heel tevreden dat er nog een Europese school komt.

Voor deze nieuwe Europese school werd de leegstaande Koninklijke Kadettenschool in Laken gerenoveerd en met nieuwe vleugels aangevuld. Vanaf september 2012 zullen 2500 tot 3000 leerlingen van de kleuterschool, lagere school en middelbare school hun intrek nemen

in deze nieuwe school. Als mijn cijfers juist zijn, gaat het om meer dan 1500 kinderen van de EU-ambtenaren alleen.

De Regie der Gebouwen, de bouwheer voor de Belgische overheid, heeft 88 miljoen euro geïnvesteerd om op de site van de Koninklijke Kadettenschool in Laken een moderne school te bouwen met alle moderne voorzieningen: bibliotheek, ondergrondse parking, een afzonderlijk gebouw met labo's, sporthallen en een cafetaria. Als we daar de waarde van de grond bij nemen, dan loopt het totale kostenplaatje wel op.

Hierop kwam heel wat kritiek van de onderwijsvakbonden, die verontwaardigd zijn dat de Belgische staat zoveel investeert in een Europese school terwijl elders capaciteitstekorten zijn.

Ik wil daar even dieper op ingaan. Die redenering klopt niet helemaal, en getuigt ook van een kortetermijnvisie. België, als gastland van de Europese instellingen, genereert economische winst en werkgelegenheid. Dat is een troef, wat betekent dat de investering in schoolinfrastructuur een goede investering is. Bovendien is het zo dat ook Belgische kinderen daar school kunnen lopen. Naar Belgische normen is 3000 euro inschrijvingsgeld veel, maar zo krijgen Belgen de kans te kiezen voor een meertalige opleiding die de Vlaamse Gemeenschap zelf maar niet wil organiseren. Om het in het Oostends te zegen: dat is de buil met de bluts nemen.

Brussel, als hoofdstad van de Europese Unie, levert een immense troef op. Wij moeten dus niet enkel de lusten, maar ook de lasten accepteren. De onderwijsvakbonden moeten inzien dat die scholen niet losstaan van de Europese instellingen. Als die instellingen vertrekken, moeten wij die investeringen niet meer doen, maar dat zal ons problemen op het vlak van economie en werkgelegenheid opleveren. Die investering is dus gerechtvaardigd. Maar het zou fijn zijn mochten de Europese scholen hun infrastructuur – sporthallen, zwembaden, groene ruimte – willen openstellen voor scholen van de Vlaamse Gemeenschap, in het kader van een bredeschoolakkoord. Wij worstelen immers met een probleem op het vlak van onze infrastructuur, naast de problemen met de capaciteit.

Minister, hoe staat u tegenover een samenwerkingsakkoord met de Europese scholen in het kader van de brede school? Zijn er juridisch-technische belemmeringen die een eventuele samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en Europese scholen in het kader van brede school in de weg staan? Welke stappen wilt u eventueel ondernemen om de Europese scholen bij de bredeschoolprojecten in Brussel te betrekken?

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, collega's, na de toelichting van de vorige sprekers zal ik niet in herhaling vallen. Het probleem is gekend, want de pers heeft erover bericht. De nieuwe Europese school in Laken heeft de gemoederen beroerd. België heeft als gastland van de Europese Unie de plicht om ervoor te zorgen dat de kinderen van de Europese ambtenaren hier school kunnen lopen. Een investering van 100 miljoen euro voor iets wat als een vrij luxueus gebouw wordt beschreven, doet wel de wenkbrauwen fronsen, gezien onze problemen op het vlak van infrastructuur en capaciteit.

Minister, heeft de Vlaamse overheid een rol gespeeld bij de oprichting van deze school? Kunnen de sportzalen en polyvalente ruimtes voor andere scholen of verenigingen in de buurt ter beschikking worden gesteld, in het kader van een bredeschoolaanpak? Weet u of op korte of lange termijn de capaciteitsuitbreiding in Brussel en Vlaanderen structureel wordt aangepakt? Het probleem komt steeds opnieuw op tafel te liggen. Een kortetermijnaanpak biedt geen soelaas.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik vind dat de vraagstellers wel een punt hebben als zij wijzen op het exorbitante kostenplaatje van de investering: 88 miljoen euro. Ik weet niet hoeveel schoolgebouwen u daarmee kunt bouwen, maar het zullen er toch wel enkele zijn. Het lijkt een disproportionele investering. Mevrouw Brusseel wijst er wel terecht op dat dit

gebeurt in het kader van onze verplichtingen als gastland van Europa en Brussel als Europese hoofdstad. Europa is goed voor ongeveer 20 procent van de Brusselse economische omzet. Maar die investering zal de populariteit van Europa bij het volk niet ten goede komen. Het volk mort al over de hoge wedden van de Europese ambtenaren, over hun belastingprivileges en over de verdringing op de woningmarkt in Brussel. In dat licht is het kostenplaatje dus erg hoog, maar het is wel een federale beslissing.

Het feit dat 3000 euro inschrijvingsgeld moet worden betaald, moet men los zien van het capaciteitsprobleem. Wie dat niet doet, maakt een denkfout post hoc ergo propter hoc: het is niet omdat het ene en het andere er zijn dat het ene een gevolg is van het andere. Het capaciteitsprobleem is een probleem op zich, en moet ook op zichzelf worden opgelost. Die koppeling maken, getuigt van enig populisme. Ik wil erop wijzen dat 3000 euro inschrijvingsgeld voor een privéschool niet exorbitant is. De mensen van Arboretum in Kraainem willen een drietalige school Engels-Frans-Nederlands oprichten – wat op zich geen slecht initiatief is –, en daar zal het inschrijvingsgeld 10.000 euro bedragen. Die mensen zeggen mij dat zij dat bedrag wel moeten vragen om te kunnen rondkomen. Maar dat doet niets af aan de grondwettelijke plicht om iedereen gratis leerplichtonderwijs te verschaffen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, het is al gezegd: het afsluiten van een dergelijke overeenkomst behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de Federale Regering. Daarover is een bilateraal zetelakkoord afgesloten tussen België en de Europese Unie. Hierin worden afspraken gemaakt over de gratis terbeschikkingstelling en het onderhoud van aan de behoeften van de nieuwe school aangepaste lokalen. Het akkoord met België dateert uit 1962, en de basis ervan is verdragsrechtelijk. Daaruit blijkt dat wij inderdaad een aantal Europese scholen hebben.

De gemeenschappen zijn op geen enkele manier betrokken partij. Wij maken als waarnemer wel deel uit van de 'Groupe de suivi des écoles Européennes', die per jaar enkele keren samenkomt om de stand van zaken betreffende de infrastructuur van de Brusselse Europese scholen te bespreken. De Vlaamse Gemeenschap detacheert leerkrachten naar die Europese scholen, maar in wezen gaat het toch om een afzonderlijk, parallel circuit.

De federale Regie der Gebouwen bouwt die scholen. Dat is een uitzondering op de algemene regel dat de federale overheid zich daar eigenlijk niet mee bezighoudt. Ik zou niet te veel in dat potje roeren, want voor wij het weten, heeft het federale niveau het lumineuze idee om die bevoegdheid over te hevelen en krijgen wij de taak om die scholen te bouwen. De regeling dat de federale overheid het doet, is aangenamer voor onze portemonnee, voor de Vlaamse begroting.

Uiteraard denk ik ook dat het aangewezen is dat een dergelijke school samenwerkt met de buurt. Dat vragen we ook aan de klassieke Vlaamse scholen. Ik denk dat in eerste instantie dat initiatief het best komt van de andere scholen in de omgeving en eventueel van verenigingen in de omgeving. Als dat problematisch zou verlopen, zouden wij eventueel tussenbeide kunnen komen. Ik heb op dit moment niet meteen de bedoeling om een heel actieve rol te spelen.

U vraagt dat die Europese school een brede school wordt. Dat vind ik belangrijk. Wat ik misschien wel kan doen, is kijken hoe we de conceptnota Brede School kunnen overmaken aan de Europese scholen en dan kijken naar hun welwillendheid. Laat ons dus eerst de bredeschoolnota afronden en overmaken aan de Europese scholen. Ik hoop dat andere lokale scholen het initiatief nemen om met de Europese school zo'n bredeschoolverhaal uit te bouwen. Als het nodig is, kunnen we dan vanuit de politiek een extra duwtje geven.

Mevrouw Kathleen Deckx: Dank u wel, minister, voor uw antwoord. U wilt dat misschien liever binnenskamers houden en ik begrijp het motief, maar ik denk toch dat het heel belangrijk is voor de Vlaamse burger dat we duidelijk stellen dat de kostprijs voor deze school niets te maken heeft met de budgetten voor scholenbouw van Vlaanderen.

Minister Pascal Smet: Dat heeft niets met elkaar te maken.

Mevrouw Kathleen Deckx: Het is heel belangrijk dat dat onderscheid wordt gemaakt. Vooral in de pers ontstond er verwarring of het ten koste zou gaan van het Vlaamse en het Brusselse schoolpatrimonium. Dan kan ik de reactie wel begrijpen dat het overdreven zou zijn. Ik ben heel tevreden dat u zegt dat we tot een vorm van samenwerking zouden moeten komen, zodat het gebouw ook door verenigingen en scholen in de buurt kan worden gebruikt.

Mevrouw Brusseel, ik ben helemaal niet tegen Europese ambtenaren of instellingen in Brussel en het feit dat daarvoor accommodatie moet zijn. Alleen moet dat in alle redelijkheid gebeuren en moet daarover worden gewaakt. Ik woon trouwens in Mol en daar hebben we al heel lang een Europese school, in de beste relaties.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik verwijt vooral het ACOD een populistische reactie, niet u, mevrouw Deckx. Het is kortzichtig om zo te fulmineren tegen de Europese instellingen, alsof die ambtenaren hier kunnen genieten van ongehoorde luxe.

Ik ben het met u eens, collega's, dat het een dure aangelegenheid is. Daarom vond ik de suggestie van mevrouw Deckx niet slecht om eens te horen bij de Regie der Gebouwen of ze niets hebben leegstaan, als er dan toch een capaciteitsprobleem is in Brussel. De Regie der Gebouwen staat nu ook niet bekend voor de meest overzichtelijke of soepele aanpak in het beheer. Daar zit misschien wel muziek in, minister. Ik begrijp dat u een beetje terughoudend bent om in de pot te gaan roeren, omdat u wilt vermijden dat u wordt gezegd dat u meer geld hebt om de problemen aan te pakken. In Brussel staan toch gebouwen leeg die in het bezit zijn van de stad of een andere overheid. Ik zie al aan uw lichaamstaal dat u bereid bent om daarover na te denken.

Ik had nog graag, als dat mogelijk is, een antwoord gekregen op mijn tweede vraag. U stelt dat een samenwerking met de buurt of met andere scholen op hun initiatief moet gebeuren. Maar als dat niet lukt, stelt u dat de Vlaamse Gemeenschap kan ingrijpen. U wilt het daarover hebben wanneer we de conceptnota bespreken. Zijn er in dat geval juridisch-technische belemmeringen, die een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en dergelijke Europese scholen in de weg staan? (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Geen enkele? Oké. Wanneer u het concept brede school bespreekt, kunnen we eigenlijk al eens nagaan welke samenwerkingsvormen mogelijk zijn tussen verschillende overheden, want ik denk dat het niet altijd van een leien dakje zal lopen. Iedereen vindt alle ideeën van samenwerking altijd fantastisch, totdat de rekening wordt gepresenteerd en het gaat over de verzekering van toestellen, infrastructuur en dergelijke. We zullen er dieper op ingaan wanneer we de conceptnota voor de brede school bespreken.

Minister Pascal Smet: Voor de eerste vraag is er uiteraard geen bezwaar. De tweede vraag is typisch iets dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in zijn regierol zou moeten opnemen. U weet dat ik minister-president Picqué een brief heb gestuurd om te vragen dat hij de taskforce van Brussel voor de capaciteitsproblematiek nog eens dringend opnieuw bijeenroept. In Antwerpen doet de schepen van Onderwijs dat, in Brussel zou de minister-president dat moeten doen.

Mevrouw Ann Brusseel: Het zou ideaal zijn dat zij de regie opnemen, maar u bent minister van Onderwijs en als u het goed voor hebt met de kindjes in de Vlaamse Gemeenschap, kunt u het ook ter sprake brengen. Ik zal ook nog eens in die pot roeren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de beslissing van de Vlaamse Regering om het tbs-systeem te laten uitdoven
- 1879 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de overgangsmaatregelen bij de afschaffing van de tbs-regeling
- 1885 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de communicatie over tbs-regelingen
- 1886 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, collega's, op 9 mei 2012 was er nog een vraag in de plenaire vergadering van onder anderen de heren De Meyer en Bouckaert over tbs. Toen hebt u geantwoord dat er ten laatste tegen 1 juni een akkoord zou zijn.

Tot onze grote verrassing was twee dagen erna op 11 mei 2012 Speedy Gonzales daar met een akkoord. U hebt ook altijd beloofd, minister, dat we, zodra er een regeling was over tbs, die in de commissie zouden kunnen bespreken. Minister, ik zou graag van u horen wat er juist is overeengekomen met de vakbonden voor tbs. De communicatie was niet altijd duidelijk, al is het ondertussen al duidelijker. Minister, wat is er overeengekomen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijn vraag gaat meer specifiek over de communicatie. Het akkoord werd bereikt op 11 mei 2012. Vrij onmiddellijk konden we in de pers een mededeling van de Vlaamse Regering lezen: "De personeelsleden die op 1 april 2012 aan alle voorwaarden voldeden om op TBS te gaan, maar dit nog niet deden, krijgen alsnog de mogelijkheid om dit te doen, en dit met behoud van de bestaande berekening van het wachtgeld. Ook de personeelsleden die bij de vorige hervorming een overgangssysteem aangeboden kregen, kunnen nog steeds instappen aan dezelfde voorwaarden (de zogenaamde bonusgroep)."

Nu blijkt dat er toch onduidelijkheid is in verband met die 'bonusgroep'. Aanvankelijk kregen personen geboren voor 1 september 1954 die hun aanvraag indienen voor tbs met ingang van 1 september 2012 de boodschap dat zij aan de oude voorwaarden op tbs 58+ konden gaan. Nadien werd de communicatie herroepen en bleek die op een foutieve interpretatie van het akkoord te berusten. De persmededeling was eigenlijk al een foutieve interpretatie van het akkoord dat zou zijn afgesloten. Nochtans was de persmededeling van de Vlaamse Regering vrij duidelijk. Er is toch wel wat verwarring gezaaid.

Minister, wat is de precieze regeling voor de bonusgroep van mensen geboren voor 1 september 1954? Is de interpretatie zoals verspreid in de persmededeling correct? Is er sprake van een misverstand ten opzichte van het akkoord? Wat is daarvan de oorzaak?

Ik geloof dat ik ondertussen het antwoord al ken en dat de eerste communicatie van de administratie niet de juiste was en dat die ondertussen is teruggeroepen. Ik vraag me toch af of dit wel een goede zaak is en of die bonusgroep niet nog een keer wordt getroffen met een verhoging van de pensioenleeftijd, terwijl die al in zicht was. Was dit wel de juiste beslissing? Was het niet beter geweest de voorwaarden zoals gecommuniceerd in de persmededeling van de Vlaamse Regering en in de eerste communicatie van de administratie te behouden?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, mijn aanvoelen op 9 mei in de plenaire vergadering dat er mogelijk op 11 mei een akkoord zou zijn over tbs, was niet onjuist. Ik wil de Vlaamse Regering feliciteren dat ze over een moeilijke en gevoelige materie een akkoord heeft bereikt met de vakbonden. Ik wil ook de vakbonden feliciteren omdat ze de moeilijke oefening moeten doen om de grote zorg die ze hebben voor hun personeelsleden, te combineren met een ruimere maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik denk dat ze daarin zijn geslaagd. Het is goed dat er uiteindelijk een akkoord is gekomen.

Het is een beetje jammer dat er een tiental dagen onduidelijkheid is geweest over de zogenaamde bonusgroep. De communicatie daarover was echt verwarrend. Gelukkig is er eergisteren op de website www.onderwijsvlaanderen.be een heel duidelijke communicatie gekomen, zodat we weten waaraan en waaraf.

Minister, ik begrijp niet zo goed waarom het zo lang heeft moeten duren. Als je op 11 mei beslist, waarom moeten er nog tien dagen over gaan alvorens de maatregelen klaar en duidelijk kunnen worden uitgelegd? Het toppunt was dat een van de ambtenaren driemaal een e-mail naar personeelsleden stuurde, zeggende dat het dossier in orde was, en dan deze vierde e-mail stuurt: "Het antwoordt dat ik op onderstaande mail heb verzonden mag u als nietig beschouwen. Door een foutieve interpretatie die de Vlaamse regering en de vakbonden hebben verstrekt."

Dat is er eventjes over. Ik weet ook dat dit maar een individueel geval is, maar het illustreert dat de verwarring bijzonder groot was. Minister, ik betreur samen met u de manier waarop die communicatie is verlopen. Als men zo'n belangrijke beslissing neemt – het was een moeilijke beslissing, ik heb de regering en de vakbonden met die beslissing gefeliciteerd – vraag ik of men die communicatie niet een beetje beter kan voorbereiden, zodat er correcte, juridisch zekere informatie naar de personeelsleden gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het is uiteraard goed dat er een akkoord uit de bus is gekomen. Het is wel jammer dat men er niet proactief heeft op ingespeeld, want uiteindelijk is er nog veel tijd verloren gegaan, tijd die aan andere dossiers had moeten worden besteed. Ik hoor dat daardoor andere dossiers vertraging hebben opgelopen.

Minister, hoe staat het nu met het loopbaandebat? Waar kunnen we dat situeren? Hoe ziet het eruit? Wat kan er nog gebeuren? Hebt u zicht op de beschikbaarheid van leerkrachten in september? Er komt ook een decreet aan over de omkadering van het basisonderwijs. Er komen heel wat leerkrachten bij. Ik veronderstel dat daarnaar is gepeild. Het arbeidsmarkt-rapport staat nog altijd in de lijst van de regeling der werkzaamheden. U had gezegd dat dat eind april beschikbaar zou zijn. Is dat ondertussen beschikbaar? Dat is toch een belangrijke tool in het bekijken van de mogelijkheden naar de inzetbaarheid van personeel.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Meuleman, u had het met enige stelligheid over communicatie, maar we hebben helemaal niet gecommuniceerd. Het gaat over één ambtenaar – ik weet niet wat ze die dag heeft gegeten, in elk geval iets niet goed, en het was ook niet de eerste keer dat ze iets slechts heeft gegeten. Ik ben niet tevreden met wat die ambtenaar heeft gemeend te moeten doen. Niemand is daar tevreden mee.

We hebben een akkoord bereikt. Het klopt dat dat wat tijd heeft gevergd, maar het is een goed akkoord. Zowel onderwijs, de samenleving als de vakbonden reageren positief. Het ging over een heel moeilijke aangelegenheid, maar we hebben het akkoord gesloten. Op dat moment vonden we het belangrijk dat de regering en de vakbonden gezamenlijk een mededeling zouden doen, met de krachtlijnen van het akkoord, en dat hebben we ook gedaan.

Diezelfde dag, op 11 mei, hebben we vanuit het kabinet de opdracht gegeven aan de administratie een mededeling op te stellen, waarin alles overzichtelijk en duidelijk zou

worden uitgeschreven. Dat is diezelfde dag verstuurd aan ambtenaren. Daarna kwam er een verlengd weekend, er waren maar drie werkdagen. Ik vond het belangrijk – omdat we een mededeling maakten op basis van een akkoord dat nog niet gedekt was door een besluit van de Vlaamse Regering – dat niet alleen de andere meerderheidspartijen in de regering, maar ook de vakbonden waarmee we het akkoord hadden afgesloten, de kans hadden om die mededeling te lezen en er eventuele opmerkingen over te maken.

Als je nog geen formeel besluit hebt, waar je nog niet formeel over hebt onderhandeld, lijkt het me toch een normale procedure te zijn dat je met de regering en de meerderheidspartijen die erin zitten en ook met de vakbonden, ervoor zorgt dat iedereen het eens is over een tekst. Met die tekst lopen we immers vooruit op regelgeving. Binnenkort zal het besluit ook wel worden genomen. Dat je daar een week voor nodig hebt, lijkt me niet overdreven. We hebben de pech gehad dat er net dan een verlengd weekend was. Het had dus twee of vier dagen sneller gekund, maar door dat weekend heeft het vier dagen langer geduurd.

Wat is er gebeurd in het geval dat u aanhaalt? Ik vind het ongelooflijk straf dat je als ambtenaar durft te schrijven dat de Vlaamse Regering en de vakbonden hun eigen akkoord verkeerd interpreteren, terwijl we daar geen interpretatie aan hebben gegeven. Die betrokken ambtenaar heeft zelf iets niet begrepen. Die stuurt het dan op eigen initiatief uit naar iemand die erom vraagt, zonder bij haar hiërarchische overste of bij ons te checken wat er precies aan de hand is. Dan komt ze tot de conclusie dat het toch anders is en zegt ze dat wij een fout hebben begaan. Je moet maar durven.

Dat is wat er is gebeurd met de communicatie. We hebben dus niet gecommuniceerd, omdat we juist wilden communiceren en omdat die ene week nu ook het verschil niet zou hebben gemaakt. Bovendien hadden we met de vakbonden afgesproken en die wilden het ook communiceren naar hun eigen achterban. We hadden dus wel degelijk de juiste lijn. Alleen is dat doorkruist door een individuele actie van een individuele ambtenaar. Ik veronderstel dat die ondertussen ook al weet dat dergelijke zaken niet voor herhaling vatbaar zijn. Ik en anderen, en ik denk ook jullie, zijn geschrokken toen we dat lazen.

Het is onbegrijpelijk dat zoiets kon gebeuren. Het ministerie van Onderwijs telt echter vele mensen, heel goede en minder goede. Ik wil zelfs niet in twijfel trekken dat die mevrouw dat met de beste bedoeling deed, om zekerheid te geven aan mensen. Dat doe je echter pas wanneer je goed geïnformeerd bent. Je moet dan ook voorzichtig zijn met de woorden die je neerschrijft, liefst zonder dt-fouten. Dat terzijde.

Ik heb de mededeling bij me. Ik neem aan dat jullie die ondertussen al hebben gezien op de website van het ministerie. Daar zal alles in detail staan. U leest dat misschien best eerst. Als u nadien nog vragen hebt, kunt u die gerust stellen.

Wat voor mezelf en de regering belangrijk was, is dat we die tbs-regeling dus afschaffen, met uitzondering van de regeling voor kleuteronderwijzers. We bepalen een redelijke overgangperiode. Samengevat komt die neer op twee jaar en vier maanden voor de kleuteronderwijzers en drie jaar en vier maanden voor de anderen, omdat zij geen structurele regeling meer hebben van tbs, terwijl die wel nog blijft bestaan voor de kleuteronderwijzers.

Er wordt verder wat verschoven met het wachtgeld. Er zit een aanzet in om langer te blijven werken, ook in de wachtgeldreductie. Belangrijk is dat we een concept toepassen dat we volgen met de pensioenleeftijd: P-1, P-2, P-3, soms P-4. Daarover moeten we de komende weken duidelijkheid krijgen van de federale overheid. Aangezien zij ook regelgeving moeten nemen, hangen wij van hen af om de pensioenleeftijd te bepalen. We volgen de wettelijke pensioenleeftijd min een aantal jaren, vier, drie, twee of één, naargelang het geval. Vanuit onderwijs kunnen wij de wettelijke pensioenleeftijd niet zelf bepalen. Dat gebeurt door het ministerie. We kunnen dat op basis van onze gegevens wel inschatten, zeker als mensen uitsluitend een carrière in onderwijs hebben. Als ze daarnaast nog in een ander domein van de samenleving werkzaam zijn, is dat niet zo evident om te bepalen. Om u een idee te geven:

van diegenen die in april op tbs zijn gegaan, ging negen op de tien nog altijd op de leeftijd van zestig jaar. We verwachten dat het er uiteindelijk, met de aangepaste federale pensioenleeftijd, wellicht vier of vijf op tien, misschien iets minder, zullen zijn.

De komende weken zullen we uitklaren hoe we die aanvragen zullen behandelen. De federale overheid heeft namelijk vertraging opgelopen in haar regelgevend aspect.

Ik zal nakijken hoe het met het arbeidsmarktrapport staat. Ik weet niet of het inmiddels al beschikbaar is.

Wat die 1300 betreft, is er inderdaad heel wat vertraging. We hopen in ieder geval dat die mensen er zullen zijn. We hebben aan die scholen in ieder geval een mededeling gedaan, zodat ze zich kunnen voorbereiden en min of meer kunnen inschatten wat dat voor hen betekent. Het valt af te wachten hoe ze dat invullen. Er is dan nog wel wat soepelheid, ze kunnen die middelen eventueel op een andere manier invullen. Die terugvalpositie hebben we meegenomen. We zullen het daar straks wellicht nog over hebben.

Het loopbaanpact loopt verder. In de onderhandelingen met de vakbonden hebben we eerst het loopbaanpact heropgestart. We hebben de tbs daarin geplaatst en hebben er versneld aan gewerkt omdat het belangrijk was om zekerheid te geven aan de mensen. In het loopbaanpact zitten heel wat fundamentele aspecten. We doen dat overigens ook bilateraal, waardoor er meer tijd in kruipt, maar de kans op succes groter is. Het is de bedoeling om kort na de zomer te bekijken of we daar al dan niet op landen. Ik heb er nog goede hoop in. De gesprekken vorderen. Het debat loopt verder in al zijn aspecten.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Vooraleer u te feliciteren, zoals de heer De Meyer al gedaan heeft, had ik wel graag de inhoud van het akkoord gezien. Als de inhoud goed is, zal ik dat zeker doen.

U zegt dat er een week over is gegaan en u zegt dat het akkoord nog moet worden bevestigd door het besluit van de Vlaamse Regering. Ik heb niet goed begrepen of dit nu het besluit van de Vlaamse Regering is of het akkoord.

Minister Pascal Smet: Dit is de mededeling, de inhoud. Het is niet de eerste keer dat we dit doen in onderwijs. Het formele besluit moet nog worden genomen. Dat zal zo snel mogelijk gebeuren. Het zal nu of volgende week geagendeerd zijn op de ministerraad.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Uiteindelijk is het besluit van de Vlaamse Regering de enige juridische basis.

Minister Pascal Smet: Juist. In Onderwijs bestaat er echter een rare traditie. Toen ik daar tweeënhalve jaar geleden als jurist mee geconfronteerd werd, schrok ik ervan. Het is niet de eerste en ook niet de laatste keer dat de regelgeving, vooruitlopend op de formele regelgeving, al wordt toegepast.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Er moet zekerheid zijn voor de mensen die er gebruik van willen maken.

Minister Pascal Smet: Daarom hebben we die mededeling ook gemaakt. Ondertussen bestaat die traditie al twintig jaar in Onderwijs. Het is belangrijk dat zowel vakbonden als regeringspartijen het eens zijn over de inhoud van die mededeling. Zo weten de mensen wat die inhoud is. Wat in de mededeling staat, zal ook in het besluit staan.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: U hebt daarnet uitgelegd hoe het akkoord in het lerarenloopbaandebat past. Het is toch vrij belangrijk dat het loopbaandebat kan worden gevoerd, ook in dit parlement.

Minister Pascal Smet: Dat ligt niet stil.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Het is vrij cruciaal. Tbs heeft nu een sneller verloop gekend, omdat het moest. Maar het moet toch ook passen in een groter debat, het loopbaandebat.

Minister Pascal Smet: Dat is ook zo. Daarom hebben we tweeënhalve maand de tijd genomen om eerst het loopbaandebat opnieuw op te starten. We hadden dat ook zo aangekondigd in februari. We hebben daar dan over gepraat. Het aspect tbs hebben we er eerst uitgehaald, omdat het absoluut noodzakelijk is de mensen zekerheid te geven. Nu ze die zekerheid hebben, kunnen we debatteren over de andere aspecten.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: De regering heeft altijd gezegd dat de besparing geschat wordt op 5 miljoen euro. Blijft dat bedrag ongewijzigd, nu u weet hoe u die tbs zult invullen?

Minister Pascal Smet: We kunnen dat moeilijk inschatten. We kunnen de besparing – de eerste jaren, omdat het op lange termijn ook wel geld kost, door de anciënniteit – moeilijk berekenen, omdat we enkel prognoses kunnen maken. Als we het aantal mensen dat vervroegd uitstapt verminderen, daalt het aantal mensen dat wachtgeld nodig heeft. Dat kost uiteraard minder, maar het is niet zo evident om te berekenen wat we zullen besparen. Voorlopig kunnen we enkel prognoses maken. Pas in oktober of november zullen we echt zicht hebben op wat het effect is van de maatregel en wat het betekent.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Tijdens de begrotingscontrole leek het net alsof er effectief 5 miljoen euro zou worden bespaard. Die begroting is dus in feite voor een stuk gebaseerd op die prognoses.

Minister Pascal Smet: Er zullen natuurlijk ook effecten zijn in het volgend jaar, 2013. We moeten die effecten dan samen bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik ben eigenlijk helemaal niet overtuigd. Volgens mij doet u op zijn minst aan hineininterpretieren.

Minister Pascal Smet: Helemaal niet, mevrouw Meuleman.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Als u al niet bewust een aantal onwaarheden vertelt.

Minister Pascal Smet: Das möchte ich nicht machen.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: De persmededeling van de Vlaamse Regering heb ik ontvangen op vrijdag 11 mei 2102, de dag waarop de beslissing bekend werd gemaakt. De mededeling moet dus op die dag verspreid zijn, anders had ik ze niet ontvangen.

Minister Pascal Smet: Dat heb ik toch ook gezegd?

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Nee, want u zei dat er een tekst was waarover we het eens moesten worden.

Minister Pascal Smet: Er zijn twee teksten: een akkoord en een mededeling. Een ambtenaar heeft de mededeling als basis genomen om een interpretatie te doen, zonder de tekst van het akkoord te lezen. Dat is wat er gebeurd is.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: U hebt de persmededeling niet altijd met het akkoord verspreid. De persmededeling is de wereld ingegaan zonder het akkoord. U kunt niet alleen die ambtenaar beschuldigen, u moet ook de hand in eigen boezem durven steken.

Minister Pascal Smet: Ik beschuldig niemand.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Vele mensen – ook uit de bonusgroep – hebben die persmededeling met argusogen gelezen, uit bezorgdheid voor hun eigen situatie. In die persmededeling, die wereldkundig werd gemaakt en verspreid werd, staat letterlijk: “Ook de personeelsleden die bij de vorige hervormingen een overgangssysteem aangeboden kregen, kunnen nog steeds instappen aan dezelfde voorwaarden.” Dat gaat over die zogenaamde

bonusgroep. Zij hebben dat letterlijk in hun brievenbus gekregen en hebben dat kunnen lezen. Zelfs zonder de interpretatie van de ambtenaar, die niet is gemaakt op basis van het akkoord maar op basis hiervan, zullen al die mensen gedacht hebben dat ze nog op pensioen zouden kunnen gaan op de leeftijd zoals het was voor uw tbs-demarche in januari. Ik denk dat het normaal is dat ze dat denken. Ik vind dat ook correct.

Minister Pascal Smet: Voor vier op vijf mensen zal het trouwens ook zo zijn.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vind dat het voor iedereen zo zou moeten zijn en dat je het moet herbekijken voor de bonusgroep. Dat was ook mijn vraag. Die mensen hebben dit gelezen, verwachten zich daaraan, denken dat ze aan dezelfde voorwaarden, dus op dezelfde leeftijd, met pensioen kunnen gaan. Dan komt achteraf plots dat akkoord waaruit blijkt dat het uiteindelijk gaat om die P-2 en blijkt dat de pensioenleeftijd verhoogd is met twee jaar.

Minister Pascal Smet: Dat is van in het begin gezegd.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Neen, niet aan de mensen die die persmededeling hebben gelezen. Ik denk dat u moet terugkeren op uw stappen en ervoor moet zorgen dat de bonusgroep op dezelfde leeftijd met pensioen kan gaan.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Meuleman, ik denk dat u problemen zoekt die er niet zijn.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord. Er scheelt iets aan uw micro.

De heer Jos De Meyer: Aan mevrouw Van Steenberge wil ik zeggen dat ze iets beter moet luisteren naar mijn antwoord. Ik heb de regering en de vakbond gefeliciteerd voor het feit dat er een akkoord is. Iedereen binnen deze commissie, zowel in de meerderheid als in de oppositie, is toch wel tevreden dat er een akkoord is, tenzij u daar niet tevreden mee bent.

Ben ik daarom even enthousiast over alle details van de beslissing? Dat is een andere vraag. De teneur van de beslissing die is genomen, is correct, goed en maatschappelijk verantwoord. We moeten niet uitsluiten dat er nog details zijn waar mogelijk nog vragen over zijn, die nog verder moeten worden bestudeerd of verder moeten worden verfijnd in de communicatie.

Minister, uw antwoord was verhelderend, maar misschien was het nuttig geweest dat men er in de communicatie op Schooldirect van 11 mei bij gezegd had dat er nog moet worden verfijnd en dat alle partners ermee akkoord moeten gaan. Nu heeft men dat soms iets te letterlijk geïnterpreteerd.

Minister Pascal Smet: Eén ambtenaar.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Neen, iedereen die die persmededeling heeft gekregen.

De heer Jos De Meyer: Ik geef het u maar mee, minister. Ik respecteer dat u daar een andere opvatting over hebt, maar als ik lees wat op 11 mei is verschenen op Schooldirect en ik vergelijk dat met wat er verschenen is op Edulex op 21 mei, dan kan dat aanleiding geven tot misverstanden. Ik doe daar verder geen grote uitspraken over en ik beschuldig niemand. Ik zeg alleen dat men bij dergelijke communicatie moet proberen elke onnauwkeurigheid uit te sluiten. Deze communicatie gaf mogelijk aanleiding tot misverstanden. Anderzijds zeg ik ook dat wat op 21 mei op Edulex is verschenen, duidelijk is.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik denk niet dat er iets scheelt aan de micro van de heer De Meyer, maar aan zijn hoorapparaat. Ik begrijp niet goed waarom hij telkens mijn woorden verdraait. Dat is een tsjevenstreek om te zeggen: "In tegenstelling tot mevrouw Van Steenberge, die het misschien geen goed akkoord vindt..." Dat slaat nergens op.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de klacht van ouders bij de Commissie inzake Leerlingenrechten over het Antwerpse inschrijvingssysteem en de gevolgen hiervan voor het Inschrijvingsdecreet - 1881 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, ik zal het wel weer niet goed begrepen hebben, maar daarom stel ik dan ook de vraag aan u.

Twaalf ouders van kinderen die geen plaats vonden in een Antwerpse kleuterschool, hebben gelijk gekregen in hun klacht tegen het elektronisch aanmeldingssysteem van de stad. Ze hadden met z'n allen een klacht ingediend bij de Commissie inzake Leerlingenrechten, en kunnen hun kinderen volgend schooljaar toch inschrijven in de school van hun keuze. De klacht die ingediend was, zou er een zijn geweest tegen het zogenaamde 'verlootsysteem' dat bij het centraal aanmeldingsregister van het Antwerpse basisonderwijs hoort, maar jammer genoeg kon ik dit niet controleren, want de beslissing van de Commissie inzake Leerlingenrechten staat nog steeds niet online.

Volgens Antwerps onderwijsschepen Voorhamme zouden de problemen met betrekking tot het aanmeldingssysteem te wijten geweest zijn aan technische problemen. De scholen waar de kleuters in kwestie nu alsnog terecht kunnen, zullen in extra plaatsen voorzien. Zo worden volgens Voorhamme de ouders die eerst die plaatsen kregen toegewezen, niet de dupe.

Minister, vorige week hebben we nog een aantal technische aanpassingen gedaan aan het Inschrijvingsdecreet. We hebben toen ook gezegd dat het decreet niet echt uitblonk in goede decreetgeving. Ik heb toen gezegd dat er binnenkort weer aanpassingen mochten worden verwacht omdat ook Antwerpen vragende partij voor aanpassingen was. Toen was ik nog niet eens op de hoogte van de klacht en van de uitspraak.

Minister, wat is de precieze inhoud van de klacht van de twaalf Antwerpse ouders? Wat was de juiste reden voor de beslissing van de Commissie inzake Leerlingenrechten? Heeft deze beslissing gevolgen voor de toepassing van het nieuwe Inschrijvingsdecreet? Zo ja, op welke wijze moet het Inschrijvingsdecreet voor Antwerpen aangepast worden? Bestaat de vrees niet dat nu nog ouders klacht zullen willen indienen, waardoor het Inschrijvingsdecreet in feite een lege doos zal worden?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, op 1 september 2012 treedt het decreet van 25 november 2011 betreffende het inschrijvingsrecht in werking. De klachten van de ouders hadden betrekking op de aanmeldingsprocedure die onder de regelgeving van het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I valt. De klachten hebben bijgevolg geen enkele invloed op het decreet betreffende het inschrijvingsrecht, dat in september in werking treedt.

Indien nog ouders klachten indienen, hebben die betrekking op de toepassing van de aanmeldingsprocedure met het oog op inschrijvingen van het schooljaar 2012-2013. Die regelgeving wordt door het decreet betreffende gelijke onderwijskansen bepaald.

U zegt dat de beslissing niet online staat. Ik heb het gecheckt en het klopt. Ik zal nagaan wat het probleem is zodat ik u hopelijk deze namiddag meer informatie kan geven.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Daarom heb ik het u ook specifiek gevraagd, anders had ik eerst zelf inlichtingen ingewonnen.

Minister Pascal Smet: Beslissingen moeten altijd eerst anoniem worden gemaakt voor ze gepubliceerd worden. Toen ik het antwoord gisteravond las, dacht ik dat de beslissing online stond. Maar u hebt gelijk: ze staat niet online. Ik zal navragen hoe dat komt.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Er staat niets online van 2012.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■